

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Булган сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2024/107-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.open.audit.mn
Архангай аймаг
2023 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа
Утас: 7033-3141
Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn
Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар
Утас: 7033-2860
Цахим хаяг: Nerguibaatar@audit.gov.mn
Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн:
Бизкон аудит ХХК-ний Архангай салбар
Ахлах аудитор Ч.Анхбаяр
Утас: 8511-6555
Цахим хаяг: ankha964@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
Асуудлыг хэсэг	онцолсон Error! Bookmark not defined.
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	6
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	8
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА.....	10
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....	10
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	10
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	11
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	11
3.5.3 Нэмэлт төсөв	12
3.5.5 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл.....	13
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	13
4.1 Ерөнхий зүйл	13
4.2 Материаллаг байдал	13
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	14
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	14
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	14
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	15
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	15
5.1 Албан шаардлага	15
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ.....	16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
БГАҮТХ	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж
БШУЯ	Боловсрол шинжлэх ухааны яам
ЕБС	Ерөнхий боловсролын сургууль
БШУГ	Боловсрол шинжлэх ухааны газар

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2024.02.25 № 103

танай _____-ны № _____-т

БУЛГАН СУМЫН ЕРӨНХИЙ
БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРАЛ Д.АВАРЗАД ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Булган сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Булган сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд БШУЯ-аас хандив тусламжаар 6,000.0 мянган төгрөгийн бараа материал, 6,708.4 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй авсныг тайланд тусгасан байна.

Аудитын гол асуудал

Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай” Засгийн газрын 2023 оны 241 дүгээр тогтоолын дагуу тус байгууллагын албан хаагчдын үндсэн цалинг 2023 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс шинэчлэн баталсан байна. Үүнтэй холбоотойгоор цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардал өмнөх оноос 18.7 хувиар өссөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 4 үндсэн зорилтын хүрээнд 16 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг БШУГ-аас 98,7 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн

олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой. Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм. Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	99,852,398.79	151,586,711.27
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	47,668,747.18	102,851,172.66
312	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	47,668,747.18	102,851,172.66
3121	Төгрөг	47,668,747.18	102,851,172.66
31211	Төрийн сангийн харилцах	47,668,747.18	102,851,172.66
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	52,183,651.61	48,735,538.61
354	Хангамжийн материал	40,943,651.61	43,605,538.61
35420	Аж ахуйн материал	40,943,651.61	40,943,651.61
35460	Хүнсний материал	-	2,661,887.00
35600	Мал амьтад	11,240,000.00	5,130,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,046,816,465.52	1,897,206,280.34
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,046,816,465.52	1,897,206,280.34
392	Биет хөрөнгө	1,993,644,465.42	1,844,084,280.34
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,733,988,260.00	1,700,061,837.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-117,192,288.36	-137,422,274.73
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	140,927,940.00	134,913,596.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 109,936,178.54	- 123,229,486.81
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	108,624,691.00	90,428,049.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 80,377,728.60	- 69,806,366.80
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	402,726,554.00	402,726,554.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 106,703,733.51	- 167,085,124.71
39217	Ном	21,586,949.43	13,497,497.39
393	Биет бус хөрөнгө	53,172,000.10	53,122,000.00
39301	Программ хангамж	300,000.00	300,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 249,999.90	- 300,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	53,122,000.00	53,122,000.00
3	НИИТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	2,146,668,864.31	2,048,792,991.61
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	2,146,668,864.31	2,048,792,991.61
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	502,448,934.60	502,448,934.60
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,278,885,835.21	1,216,898,514.68
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,278,885,835.21	1,314,774,387.38
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	- 97,875,872.70
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	365,334,094.50	329,445,542.33
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,146,668,864.31	2,048,792,991.61

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,038,690,682.01	973,245,440.96
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,240,908,882.01	36,493,440.96
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,240,908,882.01	36,493,440.96
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,240,908,882.01	36,493,440.96
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	886,300.00	23,785,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого Үндсэн хөрөнгө	2,164,707,430.40	6,708,440.96
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого Бараа материал	75,315,151.61	6,000,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	797,781,800.00	936,752,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	689,112,200.00	848,252,000.00
131007	Улсын төсвөөс санхүүжих	689,112,200.00	848,252,000.00

**Архангай аймгийн Булган сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	108,669,600.00	88,500,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	108,669,600.00	88,500,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	892,021,816.85	1,028,521,126.82
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	892,021,816.85	1,028,521,126.82
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	844,306,681.46	999,325,189.82
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	490,495,831.94	582,687,280.80
210101	Үндсэн цалин	377,098,030.14	397,941,038.37
210102	Нэмэгдэл	94,970,205.43	157,291,659.17
210104	Урамшуулал	18,427,596.37	27,454,583.26
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	68,190,914.85	73,007,592.72
210201	Тэтгэврийн даатгал	45,857,371.89	50,093,027.40
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,612,949.37	5,884,335.94
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,490,379.43	4,694,028.77
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,111,901.32	1,120,250.99
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,118,312.84	11,215,949.62
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	66,422,320.64	109,785,000.94
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,372,000.00	15,942,896.94
210302	Түлш, халаалт	56,510,320.64	89,500,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,540,000.00	4,342,104.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,980,000.00	6,110,000.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	5,980,000.00	6,110,000.00
2105	Нормативт зардал	47,525,100.00	57,748,831.00
210502	Хоол, хүнс	47,525,100.00	57,748,831.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,548,450.00	8,550,859.06
210604	Урсгал засвар	2,548,450.00	8,550,859.06
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,651,400.00	5,029,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	886,300.00	674,600.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,765,100.00	4,354,400.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	157,492,664.03	156,406,625.30
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20,598,440.00	18,309,806.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,022,260.00	5,931,500.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	129,871,964.03	132,165,319.30
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	47,715,135.39	29,195,937.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	45,470,100.00	29,195,937.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	33,080,700.00	29,195,937.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	12,389,400.00	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	2,245,035.39	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,245,035.39	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>2,146,668,865.16</u>	<u>55,275,685.86</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	42,600,186.84
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	33,793,293.84
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	-42,600,186.84
5	НИИТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	2,146,668,865.16	- 97,875,872.70

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>798,668,100.00</u>	<u>960,537,000.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	886,300.00	23,785,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	886,300.00	23,785,000.00

**Архангай аймгийн Булган сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	886,300.00	23,785,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	886,300.00	23,785,000.00
13	ТУСПАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	797,781,800.00	936,752,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	689,112,200.00	848,252,000.00
131007	Улсын төсвөөс санхүүжих	689,112,200.00	848,252,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	108,669,600.00	88,500,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	108,669,600.00	88,500,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>739,018,352.82</u>	<u>886,907,694.52</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	739,018,352.82	886,907,694.52
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	691,303,217.43	851,477,079.52
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	490,495,831.94	582,687,280.80
210101	Үндсэн цалин	377,098,030.14	397,941,038.37
210102	Нэмэгдэл	94,970,205.43	157,291,659.17
210104	Урамшуулал	18,427,596.37	27,454,583.26
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	68,190,914.85	73,007,592.72
210201	Тэтгэврийн даатгал	45,857,371.89	50,093,027.40
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,612,949.37	5,884,335.94
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,490,379.43	4,694,028.77
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,111,901.32	1,120,250.99
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,118,312.84	11,215,949.62
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	49,730,320.64	103,785,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,372,000.00	15,942,896.00
210302	Түлш, халаалт	39,818,320.64	83,500,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,540,000.00	4,342,104.00
2105	Нормативт зардал	46,940,100.00	54,177,600.00
210502	Хоол, хүнс	46,940,100.00	54,177,600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,548,450.00	8,500,000.00
210604	Урсгал засвар	2,548,450.00	8,500,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,651,400.00	5,029,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	886,300.00	674,600.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,765,100.00	4,354,400.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	27,746,200.00	24,290,606.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20,598,500.00	17,759,106.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,147,700.00	6,531,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	47,715,135.39	35,430,615.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	45,470,100.00	35,430,615.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	33,080,700.00	35,430,615.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	12,389,400.00	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	2,245,035.39	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,245,035.39	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>59,649,747.18</u>	<u>73,629,305.48</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	11,981,000.00	18,446,880.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	11,981,000.00	18,446,880.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	11,981,000.00	18,446,880.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	11,981,000.00	18,446,880.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>-11,981,000.00</u>	<u>-18,446,880.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	47,668,747.18	55,182,425.48
9	Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		47,668,747.18
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	47,668,747.18	102,851,172.66

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	502,448,934.60	365,334,094.50	1,313,997,791.90	2,181,780,821.00
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			- 2,181,780,821.85	- 2,181,780,821.85
C07	Тайлант үеийн үр дүн			2,146,668,865.16	2,146,668,865.16
D01	2022 оны 12-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	502,448,934.60	365,334,094.50	1,278,885,835.21	2,146,668,864.31
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			35,888,552.17	35,888,552.17
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт		- 35,888,552.17		- 35,888,552.17
D08	Тайлант үеийн үр дүн			- 97,875,872.70	- 97,875,872.70
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	502,448,934.60	329,445,542.33	1,216,898,514.68	2,048,792,991.62

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,010,503,300.00	905,354,574.52	105,148,725.48	89.59
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,010,503,300.00	905,354,574.52	105,148,725.48	89.59
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	971,604,200.00	869,923,959.52	101,680,240.48	89.53
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	671,180,000.00	582,687,280.80	88,492,719.20	86.82
210101	Үндсэн цалин	455,129,800.00	397,941,038.37	57,188,761.63	87.43
210102	Нэмэгдэл	187,323,600.00	157,291,659.17	30,031,940.83	83.97
210104	Урамшуулал	28,726,600.00	27,454,583.26	1,272,016.74	95.57
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	83,897,700.00	73,007,592.72	10,890,107.28	87.02
210201	Тэтгэврийн даатгал	57,050,500.00	50,093,027.40	6,957,472.60	87.8
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,711,700.00	5,884,335.94	827,364.06	87.67
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,369,500.00	4,694,028.77	675,471.23	87.42
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,342,400.00	1,120,250.99	222,149.01	83.45
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,423,600.00	11,215,949.62	2,207,650.38	83.55
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	106,000,000.00	103,785,000.00	2,215,000.00	97.91
210301	Гэрэл, цахилгаан	18,000,000.00	15,942,896.00	2,057,104.00	88.57
210302	Түлш, халаалт	83,500,000.00	83,500,000.00	-	100
210303	Цэвэр, бохир ус	4,500,000.00	4,342,104.00	157,896.00	96.49
2105	Нормативт зардал	54,177,600.00	54,177,600.00	-	100
210502	Хоол, хүнс	54,177,600.00	54,177,600.00	-	100
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	8,500,000.00	8,500,000.00	-	100

Архангай аймгийн Булган сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210604	Урсгал засвар	8,500,000.00	8,500,000.00	-	100
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,111,400.00	5,029,000.00	82,400.00	98.39
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	757,000.00	674,600.00	82,400.00	89.11
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,354,400.00	4,354,400.00	-	100
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	42,737,500.00	42,737,486.00	14.00	100
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	36,206,000.00	36,205,986.00	14.00	100
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,531,500.00	6,531,500.00	-	100
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	38,899,100.00	35,430,615.00	3,468,485.00	91.08
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	38,899,100.00	35,430,615.00	3,468,485.00	91.08
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	38,899,100.00	35,430,615.00	3,468,485.00	91.08
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,010,503,300.00	960,537,000.00	49,966,300.00	95.15
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	896,003,300.00	848,252,000.00	47,751,300.00	94.67
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	896,003,300.00	848,252,000.00	47,751,300.00	94.67
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	88,500,000.00	88,500,000.00		100
132001	Орон нутгийн төсвөөс	88,500,000.00	88,500,000.00		100
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	26,000,000.00	23,785,000.00	2,215,000.00	91.48
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлогоос	26,000,000.00	23,785,000.00	2,215,000.00	91.48
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	26,000,000.00	23,785,000.00	2,215,000.00	91.48
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		47,668,747.18	-47,668,747.18	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		102,851,172.66	-102,851,172.66	
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	-	100
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	-	100
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	41	41	-	100
620001	Удирдах ажилтан	2	2	-	100
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	21	21	-	100
620003	Үйлчлэх ажилтан	18	18	-	100
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	240	243	-	100
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	240	243	-	100
630001	Төрийн өмчит ЕБС	240	243	-	100
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	41	41	-	100

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 6,930.5 мянган төгрөгийн алдаа ¹ илэрч, санхүүгийн тайланд залруулга хийлгэлээ.

Залруулгын алдаа:

- Үндсэн хөрөнгийн номын фондод бүртгэсэн нийт 6,930.5 мянган төгрөгийн 6-12 дугаар ангийн сурах бичгийг ялгаж аж ахуйн бүртгэлд шилжүүлэн бүртгүүлж залруулсан.

Аудитаар нийт 4,886.6 мянган төгрөгийн зөрчил ² илэрсэнд зөрчлийг арилгах 1 албан шаардлага, 1 зөвлөмж хүргүүлээ.

Аудитаар залруулагдаагүй 2 зөрчилтэй асуудлаас материаллаг алдааны зөрчил нь 4,886.6 мянган төгрөг бөгөөд тогтоосон материаллаг байдлын дүн 7,073.5 мянган төгрөгөөс бага байгаа тул **Өөрчлөлтгүй** дүгнэлт өглөө.

3.1 Албан шаардлага

3.1.1 Хүүхдийн үдийн цайны төсвөөс 4,208.2 мянган төгрөгийг дотуур байрны хүүхдийн хоол хүнсний зардалд шилжүүлсэн, БҮТЭЗ-ийн 528.5 мянган төгрөгийг урсгал засварын зардлаас, аж ахуйн материалын 150.0 мянган төгрөгийг мэдээлэл технологийн үйлчилгээний зардлаас нийт 4,886.7 мянган төгрөгийг зориулалт бусаар зарцуулсан зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар баталсан "Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар"-ын 213205 "Нийгмийн хамгааллын чиглэлээр төрөөс иргэдэд үзүүлж буй бусад тэтгэмж, дэмжлэгийн зардлууд энд хамаарна", 210406 "Байгууллагын албан байрны тохижилт, цэвэрлэгээ болон аж ахуйн хэрэгцээний зориулалтаар худалдан авсан бараа, материал, эд зүйлс, тухайлбал угаалгын нунтаг, цэвэрлэгээний бодис, хэрэгсэл цай, кофе гэх мэт бага үнэтэй буюу түргэн элэгдэх эд зүйлсийг худалдан авч шууд зарлагадах үед гарсан зардлыг энэ ангилалд бүртгэнэ. Мөн хүчний байгууллагын нормд тавигддаг саван, ариун цэврийн хэрэглэлийн зардлууд энд хамрагдана." гэсэн заалтыг зөрчиж байна.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/.

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэх

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.2.1 Цалингийн бичилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Цалингийн журналын бичилтийг шалгахад олговол зохих цалингийн дүнгээр цалингийн зардлын данс руу бичилт хийгээгүй, НДШ, ХХОАТ, гарт олгох дүнгээр зардал руу бичилт хийсэн алдаа зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Сангийн сайдын 2006 оны 11 сарын 27-ны 388 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын 3.6, 3.7, 3.8, 3.9-д заасныг тус тус хэрэгжүүлээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Сангийн сайдын 2006 оны 11 сарын 27-ны 388 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын 3.6, 3.7, 3.8, 3.9-д заасан заалтыг мөрдөж холбогдох арга хэмжээг авч ажиллах

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д "Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ" гэсэн заалтын дагуу зөвлөмжийн мөрөөр хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 2024 оны 03 дугаарын 22-ны дотор ирүүлнэ үү.

Зөвлөмжийн биелэлтийг тооцож, нотлох баримтыг хангуулан 2024 оны 06 дугаар сарын 20-ны дотор Архангай аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
ААМ-д сурах бичгийг бүртгээгүй	1	6,930.5			1	6,930.5	1	6,930.5				
Дүн	1	6,930.5			1	6,930.5	1	6,930.5				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Зардлыг зориулалт бус зарцуулсан	1	4,886.7			1	4,886.7							
Цалингийн бичилтийг буруу хийсэн	1	0					1	0					
Дүн	2	4,886.7			1	4,886.7	1	0					

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны мэдээлэл оруулаагүй	1	0			1	0		
Дүн	1	0			1	0		
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн	1	0			1	0		